

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.012/2024/6. szám

A felperes:

felperes1 (cím1.)

A felperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Molnár T. József ügyvéd, cím2)

Az alperesek:

alperes1 (cím3 I. rendű;

alperes2 (cím3 II. rendű;

alperes3 (cím3 III. rendű

Az alperesek képviselője:

Ügyvédi Iroda1 (ügyintéző: dr. Vida Miklós ügyvéd, cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

I. rendű alperes 70. és 72. sorszám alatt

A per tárgya:

tulajdonjog megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

2.P.20.954/2021/66. számú közbenső és részítélet

K ö z b e n s ő í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső és részítéletének közbenső ítéleti rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 76.200 (hetvenhatezer-kettőszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes és néhai 1997. április 26. napján kötöttek házasságot. A II. és III. rendű alperesek a közös gyermekeik, a felperes néhai korábbi kapcsolatából született gyermeke.

- [2] néhai és az I. rendű alperes házasságát a N-i Városi Bíróság a P.20.497/2005/6. számú, 2005. december 7. napján jogerőre emelkedett ítéletével felbontotta. Ebben az eljárásban néhai úgy nyilatkozott, hogy az életközösségük 2003. januárjában megszakadt. A N-i Városi Bíróság P.20.497/2005/6. számú végzésével jóváhagyta a házastársak egyezségét, amelyben kijelentették, hogy a vagyonközösséget teljeskörűen megosztották, ingó és ingatlan címén egymással szemben követelésük nincs.
- [3] Az I. rendű alperes és néhai életközössége az 1997. április 26-i házasságkötés óta ténylegesen folyamatosan fennállt, a házasság felbontásáig, azaz 2005. december 7. napjáig házastársi életközösségként, azt követően néhai 2016. május 23. napján bekövetkezett haláláig élettársi életközösségként.
- [4] A helység1 helyrajzi szám1, helyrajzi szám2 helyrajzi számú ingatlanok a 2002. november 11.; a helység1 helyrajzi szám3, helyrajzi szám4 helyrajzi számú ingatlanok a 2004. február 19.; a helység1 helyrajzi szám5, helyrajzi szám6 helyrajzi számú ingatlanok a 2005. október 14.; a helység1 helyrajzi szám3 helyrajzi számú ingatlan a 2011. június 30.; a helység1 helyrajzi szám7 helyrajzi számú ingatlan a 2011. augusztus 3. napján kelt adásvételi szerződéssel került(-ek) az I. rendű alperes tulajdonába. A helység2 helyrajzi szám8 helyrajzi számú, helység2, tér 6-8. alatti ingatlant a 2014. október 15. napján kelt adásvételi szerződéssel vásárolta és 2016. évben értékesítette az I. rendű alperes. A fenti ingatlanok néhai és az I. rendű alperes házassági- és élettársi életközössége ideje alatt szerzett közös vagyonnak minősülnek.
- [5] néhai 2016. május 23. napján végintézkedés hátrahagyása nélkül hunyt el, törvényes örökösei a felperes, valamint a II. és a III. rendű alperesek. A közjegyző a jelen perre tekintettel a hagyatéki eljárást felfüggesztette, mert a felperes a perbeli ingatlanok hagyatékba tartozását állította az örökhagyó házastársi és élettársi közös vagyoni szerzése címén, amelyet az I. rendű alperes nem ismert el. A felperes és az I. rendű alperes 2020. október 22. napján a fenti ingatlanokat is érintő, közjegyzői okiratba foglalt megállapodást kötöttek, amit utóbb ráutaló magatartásukkal megszüntettek.
- [6] A felperes a többször módosított keresetében az 1-8. sorszám alatt jelzett fenti helységli ingatlanok 1/6 tulajdoni hányadára vonatkozóan tulajdonjogának megállapítását és ingatlan-nyilvántartási bejegyzését kérte arra hivatkozással, hogy az ingatlanok a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 27.§ (1) bekezdése, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi IV. törvény) 578/G. § (1) bekezdése folytán, házassági és élettársi vagyonközösségi szerzés címén 3/6 részben néhai tulajdonát képezték, ennél fogva a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 7:55.§ (1) bekezdése értelmében a hagyaték tárgyává váló tulajdoni hányadok 1/3 részét ő örökölte meg. Ugyanezen a jogalapon kérte a keresethez mellékelt táblázatban 9. sorszám alatt feltüntetett helység2i ingatlan értékesítésének vételárából 10.833.333 forint és annak 2016. június 15. napjától számított törvényes késedelmi kamata megfizetésére kötelezni az I. rendű alperest. A II. és III. rendű alpereseket a fentiek tülésére kérte kötelezni. Az rendszám1 forgalmi rendszámú személygépkocsi értékesítésének vételárából 633.200 forint és annak 2016. május 23. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest.
- [7] Álláspontja szerint az I. rendű alperes és néhai házastársi közös vagyon megosztásáról szóló, bíróság által jóváhagyott egyezsége semmis volt, a törvényes öröklésre és a kötelesrészre vonatkozó jogszabályi rendelkezések megkerülésére irányult abból a célból, hogy az ő öröklését megakadályozzák. Az I. rendű alperes és néhai életközössége nem szakadt meg, az néhai haláláig folyamatosan fennállt. Állította, hogy a megjelölt gépkocsi néhai örökhagyó tulajdonát képezte, így a vételár arányos részére a törvényes örökrészének megfelelően tarthat igényt.

- [8] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Vitatták, hogy az I. rendű alperes és néhai között a házasság felbontását követően az életközösség fennállt volna, a per tárgyává tett valamennyi ingatlan I. rendű alperesi különvagyonba tartozását állították. A személygépkocsi kapcsán arra hivatkoztak, hogy azt a II. rendű alperes vásárolta.
- [9] Az elsőfokú bíróság közbenső és részítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes és néhai néhai között 1997. április 26. napjától 2005. december 7. napjáig házassági, 2005. december 8. napjától 2016. május 23. napjáig élettársi életközösség állt fenn. Az rendszám1 forgalmi rendszámú Audi A8 típusú személygépkocsival kapcsolatos II. rendű alperessel szembeni keresetet elutasította.
- [10] Közbenső és részítéletének indokolásában felhívta a Csjt. 27.§-át, 28.§ (1) bekezdését, az 1959. évi IV. törvény 200.§ (2) bekezdését, 207.§ (6) bekezdését, 578/G.§ (1) bekezdését, 685/A.§-át, a Ptk. 6:3.§ e) pontját, 6:4.§ (2) bekezdését, 7:55.§ (1) bekezdését.
- [11] Kifejtette, hogy a házasság felbontásáról rendelkező ítélet az életközösség megszűnésének időpontját nem rögzítette, de az ítélt dolgot egyébként sem jelentett volna. Az I. rendű alperes és néhai házassági életközösségének megszűnését annak tükrében kellett értékelni, hogy kapcsolatuk a házasság felbontását követően miként alakult. Az 1959. évi IV. törvény 685/A.§-a szerinti élettársi kapcsolat érzelmi és gazdasági közösségen alapul. Az érzelmi közösség magában foglalja adott esetben az együttlakást, de ennek hiánya önmagában nem zárja ki az élettársi kapcsolat meglétét, és ugyanez vonatkozik a felek közötti nemi kapcsolatra is. A hangsúly inkább azon van, hogy az élettársak összetartozásukat minden vonatkozásban, harmadik személyekkel szemben is vállalják, kinyilvánítják, egymás tetteiért, magatartásaiért harmadik személyekkel szemben felelősséget vállalnak. Az élettársi kapcsolat meghatározó eleme azonban a gazdasági közösség, amely a közös cél érdekében való együttműködést, a közös életvitelt és a jövedelmek közös célra történő felhasználását, a mindennapi életvitel során és a jelentősebb vagyoni tevékenységben a gazdasági együttműködést jelenti.
- [12] Az érzelmi közösség fennállását vizsgálva az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy az I. rendű alperes több hivatalos iratban is férjének titulálta néhait a házasság felbontását követően is (P.20.804/2017/1. szám alatt csatolt 2016. március 11-i NAV vizsgálati jegyzőkönyv, 2.P.20.954/2021/20. szám alatt csatolt 2017. május 16-i Komárom-Esztergom Megyei Rendőrfőkapitányság Bűnügyi Igazgatóságának jelentése, a helység2i Járásbíróság 9.B.128/2018/36. sorszámú jegyzőkönyvében az I. rendű alperes tanúvallomása). A 2013. január 16. napján kelt adóhatósági jegyzőkönyv szerint néhai nem tartózkodott a bejelentett lakóhelyén, ott lefoglalható vagyontárgya nem volt. Több tanú vallomása megerősítette, hogy az I. rendű alperes és néhai helység3 életvitelszerűen együtt laktak, kívülállók számára együvé tartozóként viselkedtek (tanú1 tanúvallomása 9.P.20.954/2021/44. szám alatti jegyzőkönyv 3-4. oldal, tanú2 tanúvallomása 44. sorszám alatti jegyzőkönyv 5. oldal, tanú3 tanúvallomása 44. sorszám alatti jegyzőkönyv 7. oldal, tanú4 tanúvallomása 56. sorszám alatti jegyzőkönyv 4. oldal, tanú5 tanúvallomása 66. sorszám alatti jegyzőkönyv 3-4. oldal, tanú6 tanúvallomása 66. sorszám alatti jegyzőkönyv 4-5. oldal). Ezzel egybehangzó volt több személy egyszerű vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata (2.P.20.954/2021/20. szám alatt tanú7, tanú8, Lévai István, tanú1, tanú6, tanú9, tanú10 és tanú11c nyilatkozatai). A tanúk egy része nem is tudott vagy jóval később szerzett tudomást a házasság felbontásáról (tanú12 9.P.20.954/2021/56. számú jegyzőkönyv 5. oldal, tanú5 66. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal, tanú6 66. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal).
- [13] Az érzelmi közösség fennállását támasztotta alá az elsőfokú bíróság megítélése szerint a fentieken túl az is, hogy néhai a kereset tárgyát képező, 9. sorszám alatti helység2i ingatlan felújítása során az alperesekkel mint családjával számolt, és ezt ki is nyilvánította (2.P.20.954/2021/16. szám alatt a helység2i Járásbíróság 9.B.128/2018/16. sorszámú

jegyzőkönyvben tanú1 tanúvallomása, 20. sorszám alatt néhai 2006. február 21. napján kelt levele a Kincstári Vagyoni Igazgatóságához). Értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a közös családi rendezvényekről, nyaralásokról készült fotók (csatolva P.20.276/2019/8., 2.P.20.954/2021/20. szám alatt) is néhai, valamint az I. rendű alperes közötti meghitt, közeli kapcsolatról árulkodnak. tanú3 tanúvallomásában elő is adta, hogy több alkalommal közös utazáson vettek részt (9.P.20.954/2021/44. szám alatti jegyzőkönyv 7. oldal).

- [14] A csatolt e-mailek és üzenetváltások tartalmából, hangvételéből is az érzelmi közösségre következtetett az elsőfokú bíróság, különös tekintettel arra, hogy néhai e-mail fiókját az I. rendű alperes kezelte. Figyelembe vette, hogy néhai halála is a cs-i ingatlanon következett be, a temetéssel kapcsolatban az I. rendű alperes intézkedett, a 2.P.20.954/2021/16. szám alatt csatolt halottvizsgálati bizonyítvány hozzátartozó rovatában az I. rendű alperes feleségként szerepelt.
- [15] Mindezeknek a bizonyítékoknak a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban 1952. évi III. törvény) 206.§ (1) bekezdés szerinti értékelésével az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a cs-i ingatlanban életvitelszerűen együtt élő néhai és az I. rendű alperes között a házasság felbontását követően is fennállt az érzelmi közösség. Annak, hogy a közüzemi számlák kinek a nevére szóltak, az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget. Ugyancsak nem tartotta lényegesnek az alperesek arra való hivatkozását, hogy a bizonyítékok egy része jogsértő módon került a felperes birtokába. Rámutatott, hogy az 1952. évi III. törvény 3.§ (5) bekezdése szabad bizonyítást tesz lehetővé, a jogsértően megszerzett bizonyítási eszköz sem hagyható figyelmen kívül, annak esetleges jogkövetkezményei más eljárásban vonhatóak le.
- [16] Az élettársi együttélést döntően meghatározó gazdasági közösség fennállását is alátámasztottnak találta az elsőfokú bíróság, mivel néhai és az I. rendű alperes közös vállalkozásként működtek a cég1.-t és a cég2.-t, néhainak az ügyvezetői tevékenységtől való eltiltását követően a cég2. ügyvezetői teendőit az I. rendű alperes vette át. A rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapítható volt, hogy a cég1. keretei között, családi vállalkozásként működtek az udvarházat (2.P.20.954/2021/20. szám alatt csatolt 2012. december 14. napján kelt meghívó a cég3 zárókonferenciára; 2013. december 12. napján kelt e-mail üzenet, amelyben néhai a cég4 értékesítése kapcsán többes számban nyilatkozik; 2014. április 3-i hírlap cikke arról, hogy a rendezvényhez a helyszínt az I. rendű alperes, a cég4 családi gazdaságának egyik vezetője biztosította, a fotón pedig néhai is látható; a III. rendű alperes 2015. április 20-i üzenete a felperesnek arról, hogy néhai kéri a birkanyíró ember számát; tanú3 tanúvallomása a 44. sorszám alatti jegyzőkönyv 8-9. oldalán a felperes 57. sorszám alatti előkészítő iratában hivatkozott linkeken elérhető nyilvános kisfilmek).
- [17] A gazdasági közösség meglétére következtetett az elsőfokú bíróság abból is, hogy az adóellenőrzési eljárás során néhai és az I. rendű alperes közös ügyvéddel jártak el (P.20.273/2019/5. számon csatolt hagyatéki iratokban fellelhető 2013. március 22. napján kelt 9. sorszámú irat, valamint a 2.P.20.954/2021/20. szám alatt csatolt, a NAV-hoz intézett 2013. március 22. napján kelt ügyvédi levél). Az I. rendű alperes a gazdasági tevékenységekkel kapcsolatosan is használta néhai e-mail fiókját, azon üzleti levelezéseket bonyolított (hagyatéki iratokban 9. sorszám alatt található 2015. szeptember 28. napján kelt e-mail, amelyben az I. rendű alperes küldött meg dokumentációt illetékmentességhez, valamint 2.P.20.954/2021/20. szám alatt csatolt 2013. október 30. napján kelt e-mail tanú2nak címezve, amelyben az szerepelt, hogy „ön engem és a férjemet megtévesztette”, ugyancsak 20. sorszám alatt tanú13 nyilatkozata).
- [18] A bizonyítékok alapján igazoltnak látta az elsőfokú bíróság, hogy néhai és az I. rendű alperes nem csupán a cég4 kapcsán, hanem egyéb téren is gazdaságilag együttműködtek (2.P.20.954/2021/20. szám alatt csatolt 20.030/331-2/2011/bü. határozat a nyomozás

megszüntetéséről, amely szerint néhai a cég3n 2009. december közepén pénzt adott át mezőgazdasági eszközök beszerzésére; 2016. július 5. napján kelt levél az I. rendű alperestől arról, hogy néhai csarnokszerkezetre megállapodást kötött; 2017. május 3. napján tanú7 által tanú3hoz intézett e-mail, amely szerint néhai és felesége nem csak neki tartoztak; 2011. február 20. napján kelt MÁK végzés, amely szerint néhai a családi pótlék utalását új bankszámlára kérte; 2016. április 6. napján kézzel írt megállapodás néhai és az I. rendű alperes mint kötelezettek és tanú14, valamint tanú7 kedvezményezettek között arról, hogyan fizetnek vissza 14,5 millió forintot a kötelezettek a kedvezményezetteknek; P.20.804/2017/1. szám alatt csatolt 2016. március 11. napján kelt NAV jegyzőkönyv, amely szerint az I. rendű alperes tanúként írta alá néhai és tanú3 közötti kölcsönszerződést, tanú2 tanúvallomása 44. sorszám alatti jegyzőkönyv 6. oldal).

- [19] Mindezekből együttesen az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy néhai és az I. rendű alperes között a gazdasági közösség is fennállt, hiszen a mindennapi életvitel során és a jelentősebb vagyoni tevékenységben is gazdaságilag együttműködtek. A házasság felbontásával a Csjt. 27.§ (1) bekezdés alapján a házassági életközösségük, ezáltal házassági vagyonközösségük megszűnt és ezt követően élettársi életközösséggé, vagyonközösséggé folytatódt.
- [20] A fentieknél fogva nyilvánvalónak találta az elsőfokú bíróság, hogy a házasság egyező akaratnyilvánítással történő felbontásának feltételeként a N-i Városi Bíróság által P.20.497/2005/6. számú végzéssel jóváhagyott egyezségben a vagyonközösség megszüntetéséről szóló megállapodás semmis volt, egyrészt az 1959. évi IV. törvény 200.§ (2) bekezdés alapján, mert a házasság egyező akaratnyilvánítással történő felbontásának a Csjt. 18.§ (2) bekezdés a) pontjában foglalt feltétele megkerülésére szolgált, másrészt a 1959. évi IV. törvény 207.§ (6) bekezdés értelmében színelte is volt, mert nem volt valós szándék a vagyonközösség megszüntetésére, az ténylegesen nem is történt meg. Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a bíróság által e tárgyban jóváhagyott egyezség nem is tartalmazott tételes kimutatást a közös vagyonról. Mivel a családi levelezések, üzenetek kifejezetten jó családi kapcsolatot tükröztek, az elsőfokú bíróság nem találta megállapíthatónak az öröklés megakadályozásának szándékát, inkább gazdasági megfontolást feltételezett, kiemelve, hogy az I. rendű alperes és néhai házassági és élettársi együttélése során is a vagyontárgyak nagyobb részt az I. rendű alperes nevére kerültek (2.P.20.954/2021/20. szám alatt tanú15 2017. augusztus 24. napján kelt nyilatkozata, tanú2 tanúvallomása 44. sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal), a széleskörű vállalkozási tevékenységgel nem állt arányban a néhai után maradt hagyatéka.
- [21] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat abból a szempontból is értékelte, hogy azok a perbeli ingatlanoknak az I. rendű alperes különvagyonához tartozását alátámasztották-e, és ebben a kérdésben nemlegesen foglalt állást.
- [22] A kifejtettek okán, a Ptk. 7:55.§ (1) bekezdés alapján a felperes törvényes öröklés címén támasztott, a keresetben foglalt vagyontárgyakra vonatkozó igényét az örökhagyó házassági és élettársi vagyonközösségi szerzése folytán jogalapjában megalapozottnak találta, mert a Csjt. 27.§ (1) bekezdése szerinti házassági életközösség, ezáltal vagyonközösség 1997. április 26. napjától 2005. december 7. napjáig, és az 1959. évi IV. törvény 578/G.§ (1) bekezdése alapján az élettársi életközösség és vagyonközösség 2005. december 8. napjától 2016. május 23. napjáig folyamatosan fennállt. Ezért az 1952. évi III. törvény 213.§ (3) bekezdés értelmében a házassági és élettársi életközösség fennállását jogalként közbenső ítélettel megállapította, figyelemmel arra is, hogy a keresetben foglalt vagyontárgyak tekintetében a Csjt. 27.§ (1) bekezdésben rögzített közös szerzés vélelme érvényesül, az I. rendű alperes pedig különvagyonigazolni nem tudott.

- [23] Az rendszám1 forgalmi rendszámú Audi A8 típusú személygépkocsival összefüggő követelést bizonyítatlannak találta, és az erre vonatkozó keresetet a Pp. 213.§ (2) bekezdés szerinti részítélettel elutasította.
- [24] Az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletének közbenső ítéleti rendelkezése ellen az I. rendű alperes fellebbezett. Fellebbezésében a közbenső ítéleti rendelkezés megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.
- [25] Fellebbezésének indokolásában hangsúlyozta, hogy a N-i Városi Bíróság P.20.497/2005/6. számú végzésével jóváhagyta a néhaival kötött egyezségét, amelyben kijelentették, hogy a vagyonszösséget teljeskörűen megosztották. Kifejtette, hogy a perbeli egyezségekre a kettős (anyagi és eljárásjogi) természete folytán a szerződéses kötelekre vonatkozó jogszabályok megfelelően alkalmazhatóak, de az egyezség külön perben történő megtámadása nem vezethet az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása körében a jóváhagyott egyezségbe foglalt jogok és kötelezettségek újbóli rendezéséhez, mert az ellentétes az anyagi jogerő természetével. A bíróság jóváhagyó végzésével az egyezség ítélet hatályúvá vált. Ha a keresettel érvényesített megtámadás alapján a bíróság ítélettel meg is állapítaná az egyezség szerződési részének érvénytelenségét, az legfeljebb az egyezséget jóváhagyó végzés elleni perújításra adna alapot.
- [26] Álláspontja szerint a kereset nem határozott; a felperesnek nyilatkoznia kellett volna arról, hogy a házastársi vagyonszösség kezdő időpontjában a házastársak milyen vagyonnal rendelkeztek, a vagyonszösség megszűnésekor milyen vagyontömegben kellett osztozniuk, vagyonteltárt és vagyonsmérleget kellett volna felállítani, amelyből kiszámítható lett volna a házassfelek jutója. Ennek az elszámolásnak az elvégzését követően kellett volna nyilatkozni az élettársi kapcsolat kezdő időpontjára, az élettársak között fennálló szerzési arányra, a fennálló vagyonsra, annak értékére, újabb leltár és vagyonsmérleg felállítása mellett. Mindezt a felperes elmulasztotta.
- [27] Sérelmezte az I. rendű alperes, hogy az 1952. évi III. törvény 391/A.§ (1) bekezdése szerint a felperes keresetét az érdemi ellenkérelem előadása után csak egy ízben, az első tárgyaláson változtathatta volna meg alperesi hozzájárulás nélkül, a felperes és az elsőfokú bíróság ennek figyelmen kívül hagyásával járt el.
- [28] Fenntartotta, hogy a felperes által jogellenesen megszerzett bizonyítékok a perben nem lettek volna felhasználhatóak. A felperes által előterjesztett iratok a felperesi jogi képviselő birtokában voltak, aki korábban néhait képviselte. A bizonyítékokhoz azok bizalmas jellege miatt a felperes személyesen nem juthatott hozzá, azok olyan eljárásokban születtek, amelyekben a felperes nem volt fél.
- [29] Részletekbe menően támadta az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatos tevékenységét, állítva, hogy az élettársi kapcsolat három lényeges feltétele – a közös háztartás, az érzelmi szösség és a gazdasági szösség – nem teljesült a házasság utáni kapcsolatuk vonatkozásában. Hangsúlyozta, hogy néhai néhai a bontóperben úgy nyilatkozott, 2003 januárja óta nem állt fenn az életközösség, amit a N-i Városi Bíróság valósnak fogadott el.
- [30] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított jelentőséget annak, hogy több hivatalos iratban is férjeként említette néhait, mivel ezt csak megszokásból tette. Az e-mailekben beidegződésből férjeként és feleségeként nevezték meg egymást, ebből azonban nem következik, hogy az élettársi viszony bármely törvényi tényállási eleme megvalósult volna. Az a körülmény, hogy néhai a per tárgyává tett helysége2i ingatlan felújítása során velük, alperesekkel mint családjával számolt, és ezt ki is nyilvánította, az érzelmi szösséget ugyancsak nem támasztja alá. Az elsőfokú bíróság a közös családi rendezvényekkel összefüggésben is helytelen következtetést vont le, hiszen önmagában a közös utazás az

élettársi életközösség konjunktív feltételeit nem teljesíti. Az utazásokra azért ment el, mert a gyermekek hozzá kötődtek, ő ismerte a szokásaikat, ami megkönnyítette a nyaralást. Logikailag teljes mértékben hibásnak minősítette, hogy az e-mail fiók kezelése érzelmi közösséget feltételezne. Abból pedig, hogy néhai helység³ hunyt el, nem következik, hogy ott is élt, mivel csak alkalmanként, külön szobát használva aludt az ingatlanban. A temetéssel kapcsolatos intézkedéseket pedig értelemszerűen ő (I. rendű alperes) tette meg, mivel ő volt az egyetlen erre alkalmas személy.

- [31] A fellebbezés szerint a hírlap cikke, a birkanyíró ember számára vonatkozó érdeklődés semmilyen összefüggést nem alapoz meg az élettársi életközösségre vonatkozóan. A közös vállalkozások működtetésének, az ügyvezetői teendők átvételének sincs jelentősége. Az ügyvezetés vagy a tulajdonosi jogkör gyakorlása nem jelent igazolást a gazdasági közösség fennállására, a jogi személlyel kapcsolatos közös üzleti jogviszony nem azonos a gazdasági életközösség természetes személyek közötti viszonyával. Az elsőfokú bíróság indokolásból az következne, hogy azok a természetes személyek, akik ugyanannak a jogi személynek tulajdonosai vagy ügyvezetői, egyben élettársi gazdasági közösségben is állnak egymással. Ugyancsak nem igazolja a gazdasági közösséget, hogy az adóellenőrzési eljárás során közös ügyvéddel jártak el.
- [32] Sérelmezte az I. rendű alperes, hogy az általa szolgáltatott bizonyítékokat az elsőfokú bíróság nem mérlegelte kellő körültekintéssel, holott tanú¹² tanúvallomása alátámasztotta a perbeli ingatlanok különvagyonból történő megvásárlását, természetesen, hogy a közeli hozzátartozók közötti pénzátadásról szerződés, okirat nem készült.
- [33] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítélete közbenső ítéleti rendelkezésének helybenhagyására irányult. Kiemelte, hogy kizárólag édesapja halálát követően vált ismertté előtte az a tény, hogy édesapja az I. rendű alperessel már nem élt házasságban. Az I. rendű alperes magatartása vezetett oda, hogy tulajdonjogi pert kellett indítania. Rámutatott, hogy az I. rendű alperes a N-i Városi Bíróság előtt kötött megállapodást nem tudta becsatolni annak ellenére sem, hogy más eljárásban tett nyilatkozata szerint néhai iratai a birtokában vannak. Visszautasította, hogy jogellenesen jutott volna hozzá a perben felhasznált okiratokhoz. Rámutatott, hogy az eljáró közjegyző előtt az I. rendű alperes az akkor még kiskorú III. rendű alperes nevében lemondott az öröklésről, a II. rendű alperes ezzel azonosan nyilatkozott, így ettől kezdődően mint néhai egyetlen örököse, a megbízó jogutódja az ügyvédi titoktartási kötelezettség tárgyában maga vált jogosulttá rendelkezni. Az iratok jelentős részét egyébként is az eljárások ügyfelei, a néhai barátai bocsátották a rendelkezésére, felhasználásukhoz a tulajdoni igényének érvényesítése érdekében joga volt.
- [34] Az I. rendű alperes és néhai néhai élettársi kapcsolatához álláspontja szerint kétség nem fér, amit egyebek mellett igazol az is, hogy az I. rendű alperes a néhai halála után is családtagként kommunikált nemcsak vele, hanem az anyai féltestvérével is. A temetés intézésére maga is képes lett volna, mivel haladéktalanul helység⁴ utazott, de az I. rendű alperes az intézkedést magához vonta, a néhai személyes iratai felett kizárólagosan rendelkezett. Hangsúlyozta, hogy az I. rendű alperes és néhai kiegyensúlyozott párkapcsolatát, gazdasági együttműködését számtalan bizonyítékkal alátámasztotta. Az I. rendű alperes által kezelt vagyontömeg a néhai halálát követően összeomlott, a gazdálkodás, vendéglátás megszűnt, az I. rendű alperes saját hivatkozása szerint munkanélkülivé vált, ami visszaigazolja, hogy a családi vállalkozás motorja néhai néhai volt.
- [35] A fellebbezés nem alapos.
- [36] A másodfokú bíróság mindenekelőtt a közbenső ítéleti rendelkezés kereteit tartotta szükségesnek tisztázni. Abból indult ki, hogy a felülbírálat alapjául szolgáló közbenső ítéleti rendelkezésben kifejezésre jutó bírói döntés a házassági, illetve élettársi életközösség fennállása, annak időtartama, az 1952. évi III. törvény 229.§ (1) bekezdése szerinti anyagi

jogerő kizárólag ehhez a rendelkezéshez fűződik. Minden egyéb kérdés, tehát annak megállapítása, hogy részben a házassági, részben az élettársi életközösség fennállása alatt szerzett, a keresetben részletezett vagyontárgyak tekintetében (ide nem értve a fellebbezéssel nem támadott részítéleti rendelkezés tárgyát, az rendszáml forgalmi rendszámú személygépkocsit) a felperest jogelődje házastársi, illetve élettársi közös szerzésére mint közbenső jogszerzésre alapítottan a tulajdonjog megilleti-e és milyen mértékben, már az ítéletre tartozó kérdés, ezért mind a házastársi közös vagyoni igények tárgyában megkötött egyezség érvénytelensége, mind az egyes ingatlanok közös vagy különvagyonba tartozása kérdésében tett megállapításokat a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletéből mellőzi. A fentieknek megfelelően a másodfokú bíróság a fellebbezés közbenső ítéleti rendelkezéssel el nem bíralt kérdésekre vonatkozó érvelését is figyelmen kívül hagyta.

- [37] Az I. rendű alperes fellebbezésében eljárásjogi szabálysértésre is hivatkozott annak állításával, hogy a kereset olyan változtatást tartalmaz, amelyet az előterjesztés szabályszerűtlensége miatt nem lehet figyelembe venni. A közbenső ítéleti rendelkezés ugyanakkor a hivatkozott változtatásoktól függetlenül a kereset eredeti tartalmának is megfelel, így az I. rendű alperesnek ez a fellebbezési érvelése sem hatott ki a jelen jogorvoslati eljárásra. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az 1952. évi III. törvény fellebbezésben felhívott 335/A.§ (1) bekezdése a közigazgatási perekre, a 391/A.§ (1) bekezdése pedig a kisértékű perekre vonatkozik, a jelen eljárásban a 146/A.§ (1) bekezdése irányadó. A felperes keresete a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben kellően határozott volt; mivel egyes vagyontárgyak feletti tulajdonjogának megállapítása és nem a közös vagyon megosztása iránti terjesztett elő keresetet, így értelemszerűen vagyonmérleg felállítása nem volt indokolt.
- [38] A felhasznált bizonyítékokat illetően az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a felperes által csatolt okiratok tartalmát figyelembe vette. A fellebbezésben sérelmezettekkel ellentétben a felperes megalapozottan utalt arra, hogy a néhai vonatkozásában keletkezett ügyvédi titoktartási kötelezettség az iratok részére történő átadásával nem sérthető meg, mivel az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 8.§ (3) bekezdésére, illetve az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 12.§ (1) bekezdése figyelemmel jogutódként titokgazdává vált, az ügyvédi titokkal jogosult rendelkezni. Az elsőfokú bíróság mindemellett helyesen mutatott rá, hogy az esetlegesen jogsértő módon szerzett bizonyítási eszköz felhasználása sem kizárt, különös figyelemmel arra, hogy a perbeli esetben a jogutódként fellépő, de a jogelődje birtokában volt iratokkal nem rendelkező felperes bizonyítási lehetőségei korlátozottak, bizonyítási érdekének súlya így a titoktartás megsértésével okozott jogsérelem jelentőségét meghaladhatja.
- [39] Az ügy érdemét tekintve az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az életközösség megszűnésének időpontja – még ha tartalmazza is a bontóperi ítélet – ítélt dolgot az 1952. évi III. törvény hatálya alatt nem eredményezett, a vagyoni jogi per bírósága a lefolytatott bizonyítás eredménye alapján a házasság felbontásáról rendelkező ítélet jogerejének érintése nélkül is eltérő következtetésre juthatott mind az életközösség megszűnése, mind a házasság feldúltsága tekintetében.
- [40] Az elsőfokú bíróság az élettársi kapcsolat 1959. évi IV. törvény 685/A.§-a szerinti tartalmi elemeinek (közös háztartás, érzelmi és gazdasági közösség) fennállását nagyon körültekintően és kimerítő részletességgel vizsgálta, és annak eredményeként helytállóan minősítette a volt házaspár kapcsolatát 2015. december 8. napjától élettársi kapcsolatnak.
- [41] A tanúvallomások, a csatolt okiratok, fényképfelvételek az érzelmi kapcsolatot, annak harmadik személyekkel szembeni felvállalását, a közös háztartás fenntartását egyértelműen alátámasztják, ezeknek nyilvánvaló bizonyítéka, hogy a tanúk többségének, de még az I. rendű alperes édesapjának sem volt tudomása hosszú ideig a házasság felbontásáról. A közös

gazdasági társaságbeli érdekeltségek, a vendégház közös működtetése, annak érdekében az I. rendű alperes és a néhai közös fellépése a gazdasági közösség fennállását is aggálytalanul bizonyítja. Az elsőfokú bíróság döntése alapján fel sem merülhet az a fellebbezésben levont következtetés, hogy e logika mentén azok a természetes személyek, akik ugyanannak a jogi személynek tulajdonosai vagy ügyvezetői, egyben élettársi gazdasági közösségben is állnak egymással. A megjelölt viszonylat ugyanis a perbeli esetben érzelmi közösségben, közös háztartásban együtt élő felek között állt fenn, és volt alkalmas (egyéb adatok mellett) annak alátámasztására, hogy az együttműködés, érdekközösség a kapcsolatra gazdasági téren is jellemző volt.

- [42] Annyiban egyetértett a másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal, hogy az egyesével kiragadott bizonyítékok önmagukban valóban nem alkalmasak a párkapcsolat élettársi kapcsolatnak minősítéséhez, de az elsőfokú bíróság a nagyszámú és döntően egyirányba mutató bizonyítékot – helyesen – összességükben értékelte, és mindezek alapján helytálló jogi következtetésre jutott.
- [43] A felperes jogelődje és az I. rendű alperes házasság felbontását követő kapcsolatából az elsőfokú bíróság helyesen következett arra, hogy néhai által megjelölt időpontban a házassági életközösségük nem szűnt meg, érzelmi, gazdasági kapcsolatuk folyamatos volt, a házasság felbontásának ténye abban változást nem jelentett, így helyesen rögzítette az élettársi kapcsolat (házasság megszűnésével egybeeső) kezdő időpontját is.
- [44] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső és részítéletének fellebbezéssel támadott közbenső ítéleti rendelkezését az 1952. évi III. törvény 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [45] A perköltség viseléséről a másodfokú bíróság az 1952. évi III. törvény 78.§ (1) bekezdésének alkalmazásával rendelkezett, annak összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (3) bekezdése és 4/A.§-a alapján állapította meg, és az I. rendű alperest 76.200 forint másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére kötelezte.
- [46] Az I. rendű alperes személyes költségmentessége folytán a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése, 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2024. május 9.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró